

Institution Skjern Å, Udrejsecenter Kærshovedgård
Kærshovedgård 17
7430 Ikast

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Tilsynsbesøg på Udrejsecenter Kærshovedgård den 31. oktober 2016

19-04-2017

Den 31. oktober 2016 besøgte ombudsmanden Udrejsecenter Kærshovedgård.

Dok.nr. 16/02962-55/MBL
Bedes oplyst ved henvendelse

Ud over Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen bestod besøgs- holdet af afdelingschef Morten Engberg og fuldmægtig Morten Bech Lorentzen fra ombudsmanden, direktør Karin Verland fra DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og direktør Jonas Christoffersen fra Institut for Menneskerettigheder.

Hvad omfattede besøget?

Tilsynsbesøget omfattede alene forholdene for afviste asylansøgere.

De afviste asylansøgere er voksne, enlige udlændinge, som har søgt asyl i Danmark, men fået afslag. De har derfor pligt til at udrejse, men de medvirker ikke til dette, selv om de ifølge asylmyndighederne ikke risikerer forfølgelse.

De pågældende har således ifølge asylmyndighederne mulighed for at rejse hjem, hvis de ønsker det. De kan imidlertid ikke tvangsmæssigt udsendes til hjemlandet, f.eks. fordi hjemlandet ikke vil acceptere at modtage tvangsmæssigt hjemsendte personer.

Da de pågældende ikke medvirker til hjemsendelse, får de ikke nogen penge.

Der er en bespisningsordning, således at beboerne får tre daglige måltider.

Endvidere er de pålagt opholds- og meldepligt. Det betyder, at de skal opholde sig på Kærshovedgård, ligesom de tre gange om ugen skal melde sig hos politiet på stedet. De er imidlertid ikke frihedsberøvede og kan frit færdes ind og ud, men udrejsecentret er indhegnet, og der er adgangskontrol.

Den omstændighed, at de pågældende ifølge asylmyndighederne har mulighed for at rejse hjem, er indgået i min vurdering af forholdene på Kærshoved-

gård. Bl.a. på dette punkt adskiller situationen sig fra den, der foreligger for personer på tålt ophold.

Personer på tålt ophold var ikke omfattet af mit tilsynsbesøg. Det samme gælder personer udvist ved dom.

Besøget var varslet.

Vurdering og det videre

Jeg har under besøget fået oplysninger, som jeg har noteret til brug for det videre arbejde både med besøg og med henblik på andre initiativer, der kan medvirke til at sikre, at brugere af institutioner bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.

Jeg har ikke fået oplysninger om forholdene for de afviste asylansøgere på Kærshovedgård, der på nuværende tidspunkt giver mig grundlag for at foretage mere i forhold til Udrejsecenter Kærshovedgård eller de ansvarlige myndigheder.

Besøget giver mig dog anledning til enkelte uddybende bemærkninger, jf. nedenfor under pkt. 1-3.

Jeg beder institutionen gøre de afviste asylansøgere i institutionen bekendt med brevets indhold.

Der vil blive lagt en nyhed om besøget på min hjemmeside.

1. Indkvartering

Under besøget kunne besøgholdet konstatere, at de afviste asylansøgere boede op til fire beboere på værelser fra 10-14 m².

Dette gav umiddelbart anledning til bekymring, da der var tale om meget trænge forhold for de pågældende – især på de mindste værelser.

Efterfølgende har Udlændingestyrelsen i en e-mail af 9. februar 2017 med bilag oplyst, at indkvarteringsforholdene for de afviste asylansøgere er ændret siden mit besøg. Jeg kan således forstå, at de afviste asylansøgere nu ikke længere indkvarteres fire beboere sammen, men i stedet to beboere sammen – dog med mulighed for at indkvartere tre beboere sammen i spidsbelastningsperioder.

Endelig har jeg forstået Udlændingestyrelsens e-mail sådan, at der i de nyopførte pavilloner er demonteret de opsatte skillevægge, således at der nu alene er én type rum i pavillonerne.

På den baggrund har jeg besluttet ikke foretage mig yderligere vedrørende disse forhold.

2. Kapacitet

Under besøget fik jeg oplyst, at Kærshovedgårds maksimale kapacitet er i alt 600 beboere. Under en senere telefonsamtale med en af mine medarbejdere blev det dog oplyst, at Kærshovedsgårds fremtidige maksimale kapacitet forventes at blive på 400 beboere.

På tidspunktet for besøget boede der imidlertid alene 45 afviste asylansøgere og 16 personer på tålt ophold – og dermed i alt 61 personer på Kærshovedgård.

På den baggrund har jeg ikke mulighed for at bedømme, hvordan de fysiske rammer og mulighederne for aktiviteter vil påvirke forholdene for de afviste asylansøgere, hvis den daværende og nuværende maksimale kapacitet udnyttes. Jeg har derfor ikke forholdt mig til dette spørgsmål.

Jeg kan endvidere forstå, at på nuværende tidspunkt er langt fra alle personer på tålt ophold og personer udvist ved dom rent faktisk flyttet ind på Kærshovedgård. Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har således i en meddelelse i forbindelse med udvalgets besøg på Kærshovedgård oplyst, at pr. 30. januar 2017 var der indkvarteret 84 personer på Kærshovedgård, heraf 56 afviste asylansøgere, 12 på tålt ophold og 16 udvist ved dom.

Oplysningerne om Kærshovedgårds maksimale beboerkapacitet giver mig på nuværende tidspunkt ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3. Placering og indretning

Jeg har noteret mig, at mange af de afviste asylansøgere under samtalerne med besøgsholdet bl.a. udtrykte utilfredshed med den geografiske placering af Kærshovedgård, herunder afstanden til nærmeste by og offentlig transport. Mange af de afviste asylansøgere var endvidere utilfredse med indretningen af Kærshovedgård, herunder indhegningen og den omstændighed, at kriminalforsorgens personale er uniformerede. Dette gav ifølge beboerne indtrykket af et fængsel.

Jeg er enig i, at placeringen af Kærshovedgård må anses for fjern, og at mulighederne for at anvende offentlig transport er ret begrænsede. Jeg konstaterer imidlertid samtidig, at der stilles cykler til rådighed for beboerne, ligesom personalet i visse tilfælde kører beboerne.

Jeg er også enig i, at indretningen af Kærshovedgård kan siges at give indtryk af et fængsel. Den fysiske indretning af bygningerne og de omkringliggende arealer afviger således ikke fra, hvad der er almindeligt for institutioner under

kriminalforsorgen, og indtrykket af fængselslignende forhold understøttes af, at der – efter etablering af Kærshovedgård som udrejsecenter – er opsat hegn både omkring hele institutionen og omkring enkelte afdelinger i institutionen.

Også den omstændighed, at institutionen drives af uniformeret personale fra kriminalforsorgen og tidligere har fungeret som et fængsel under kriminalforsorgen, spiller en rolle i denne forbindelse.

Som anført ovenfor er der tale om personer, som ifølge asylmyndighederne har mulighed for at rejse hjem. I hvert fald under disse omstændigheder giver de nævnte forhold mig ikke anledning til at foretage yderligere.

Hvad omfattede tilsynsbesøget?

Formålet med ombudsmandens besøg er at bidrage til at sikre, at personer, der opholder sig eller bor i institutioner, bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.

Ved besøget var der således særlig fokus på beboernes relationer, særligt relationerne mellem de ansatte og beboerne og beboernes indbyrdes relationer, sundhedsmæssige forhold, beskæftigelse og fritid, mulige sektorovergangsproblemer, magtanvendelse og andre indgreb eller begrænsninger over for beboerne.

Til belysning af disse forhold havde Udrejsecenter Kærshovedgård forud for besøget sendt mig en række oplysninger, herunder statistiske oplysninger og oplysninger om institutionens tilrettelæggelse af en række forhold af betydning for beboerne.

Ud over en drøftelse med ledelsen og repræsentanter for de relevante myndigheder talte besøgsholdet med 17 beboere og tre ansatte. Desuden foretog besøgsholdet en rundgang i dele af institutionen. Efter besøget sendte Udlændingestyrelsen mig en række yderligere oplysninger til brug for min vurdering af forholdene ligesom en af mine medarbejdere har talt med institutionschefen.

Tilsynsbesøgets grundlag

Tilsynsbesøget skete som led i ombudsmandens almindelige tilsynsvirksomhed og som led i ombudsmandens arbejde med at forebygge, at personer, der er eller kan blive berøvet deres frihed, udsættes for f.eks. umenneskelig eller nedværdigende behandling. Jeg ser således ikke på samtlige forhold i institutionen.

Min vurdering af forholdene er sket efter dels § 18 i ombudsmandsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013, dels den valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende

de behandling eller straf, jf. bekendtgørelse nr. 38 af 27. oktober 2009. Ombudsmandens arbejde for at forebygge tortur mv. i henhold til protokollen udføres i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til orientering er samtidig sendt til:

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Udlændingestyrelsen